

Nummer: 049 JB
Datum: 24 juni 2025

GS geeft eerste richting aan ruimtelijke keuzes

Een herkenbaar Fryslân, klaar voor de toekomst

Het college van Gedeputeerde Staten van Fryslân heeft de Contourenschets voor de Omgevingsvisie vastgesteld. Daarmee zet de provincie de eerste stevige stap richting duidelijke ruimtelijke keuzes voor de toekomst. Want de ruimte in Fryslân is beperkt, en de opgaven zijn groot. Het college kiest voor samenhang, kwaliteit en een koersvast bestuur. Klaar voor de toekomst dus, met sterke steden en dorpen, een krachtig landschap en ruimte voor landbouw, natuur, energie én economie.

De contourenschets vormt de opmaat naar de nieuwe Provinciale Omgevingsvisie (POVI), die medio 2026 wordt voorgelegd aan Provinciale Staten. Gedeputeerde Sijbe Knol benadrukt het belang van deze koers: *“Wij staan voor fundamentele keuzes. Als we alles los van elkaar oplossen, hebben we bijna twee keer Fryslân nodig. Die ruimte is er niet. Daarom maken we nu de stap naar samenhangende, integrale keuzes.”*

Inhoudelijke bewegingen

De contourenschets geeft richting aan hoe Fryslân omgaat met de grote ruimtelijke opgaven van deze tijd. Het college zet daarbij in op drie samenhangende bewegingen. De eerste gaat over de balans tussen landbouw en natuur in een landschap dat weerbaarder wordt tegen klimaatverandering. De tweede beweging richt zich op de overgang naar een fossielvrije en circulaire samenleving, met oog voor energievoorziening en zelfredzaamheid. Daarbij is ruimte voor tijdelijke oplossingen, zonder de langere termijn uit het oog te verliezen. De derde draait om sterke steden en dorpen, met ruimte voor wonen, werken en economische ontwikkeling – allemaal in samenhang met een herkenbaar en vitaal Fries landschap. *“En dit alles zonder het herkenbare Friese landschap uit het oog te verliezen. Dus ruimte maken voor de toekomst, zonder te breken met wat Fryslân bijzonder maakt,”* aldus Knol.

Leefomgevingsfoto

De keuzes in de contourenschets zijn gebaseerd op de meest actuele Leefomgevingsfoto, waarin de fysieke, sociale en ecologische staat van Fryslân in beeld is gebracht. Uit de eerste beoordeling blijkt dat de voorgestelde koers op veel fronten bijdraagt aan een verbeterde leefomgeving, met positieve effecten. De contourenschets versterkt het evenwicht tussen landbouw en natuur, helpt Fryslân klimaatbestendiger te worden en zet stappen richting een circulaire, fossielvrije samenleving. Ook de leefbaarheid van steden en dorpen blijft overeind: er zijn nauwelijks negatieve effecten en op meerdere punten verdwijnen risico's op achteruitgang zelfs helemaal.

Tot slot

De contourenschets is geen eindpunt, maar een richtinggevend kader voor de (ontwerp) omgevingsvisie. De komende maanden werken we aan de ontwerpversie van de nieuwe Omgevingsvisie. Daarbij worden gemeenten, maatschappelijke partners, inwoners en andere belanghebbenden nauw betrokken in een zorgvuldig participatieproces.

Nûmer: 049 JB
Datum: 24 juny 2025

DS jout earste rjochting oan romtlike karren

In werkenber Fryslân, klear foar de takomst

It kolleezje fan Deputearre Steaten fan Fryslân hat de Contourenschets foar de Omgevingsvisie fêststeld. Dêrmei set de provinsje de earste stevige stap rjochting dúdlike romtlike karren foar de takomst. Want de romte yn Fryslân is beheind en de opjeften binne grut. It kolleezje kiest foar gearhing, kwaliteit en in koersfêst bestjoer. Klear foar de takomst dus, mei sterke stêden en doarpen, in krêftich lânskip en romte foar lânbou, natuer, enerzjy én ekonomy.

De kontoerenskets foarmet de opmaat nei de nije Provinciale Omgevingsvisie (POVI), dy't medio 2026 foarlein wurdt oan Provinsjale Steaten. Deputearre Sijbe Knol neamt mei klam it belang fan dizze koers: *“Wy steane foar fûnemintele karren. As we alles los fan inoar oplosse, hawwe we hast twa kear Fryslân nedich. Dy romte is der net. Dêrom meitsje wy no de stap nei gearhingjende, yntegrale karren.”*

Ynhâldlike bewegingen

De kontoerenskets jout rjochting oan hoe't Fryslân omgiet mei de grutte romtlike opjeften fan dizze tiid. It kolleezje set dêrby yn op trije gearhingjende bewegingen. De earste giet oer de balâns tusken lânbou en natuer yn in lânskip dat wearberder wurdt tsjin klimaatferoaring. De twadde beweging rjochtet him op de oergong nei in fossylfrije en sirkulêre mienskip, mei each foar enerzjyfoarsjenning en selsredsumens. Dêrby is romte foar tydlike oplossingen, sûnder de langere termyn út it each te ferliezen. De tredde draait om sterke stêden en doarpen, mei romte foar wenjen, wurkjen en ekonomyske ûntwikkeling. Allegearre yn gearhing mei in werkenber en fitaal Frysk lânskip. *“En dit alles sûnder it werkenbere Fryske lânskip út it each te ferliezen. Dus romte meitsje foar de takomst, sûnder te brekken mei wat Fryslân bysûnder makket,”* sa seit Knol.

Leefomjouwingsfoto

De karren yn de kontoerenskets binne basearre op de meast aktuele 'Leefomjouwingsfoto', wêryn't de fysike, sosjale en ekologyske steat fan Fryslân yn byld brocht is. Ut de earste beoardieling docht bliken dat de foarstelde koers op in soad fronten bydraacht oan in ferbettere leefomjouwing, mei positive effekten. De kontoerenskets fersterket it lykwicht tusken lânbou en natuer, helpt Fryslân klimaatbestindiger te wurden en set stappen rjochting in sirkulêre, fossylfrije mienskip. Ek de leefberens fan stêden en doarpen bliuwt oerein: der binne amper negative effekten en op meardere punten ferdwine risiko's op efterútgong sels hielendal.

Ta beslút

De kontoerenskets is gjin einpunt, mar in rjochtingjouwend ramt foar de (ûntwerp) omjouwingsfisy. De kommende moannen wurkje wy oan de ûntwerpferzje fan de nije Omgevingsvisie. Dêrby wurde gemeenten, maatskiplike partners, ynwenners en oare belanghawwenden nau belutsen yn in soarchfâldich partisipaasje-proses.